

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

IV. Quomodo, loqui debeat Confessarius ad vitandam reuelationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

Quid de com-
plices male
manifestate.

pœnitens sine necessitate manifestavit complicem in confessione, an peccatum complices maneat etiam tunc sub sigillo. Negatiue enim respondet Ioann. de la Cruz in direct. conscientia, 2. part. 2. de Sacrament. pœnit. quæst. 6. dub. 2. conclus. 2. quia peccatum complices materialiter se habet tunc ad confessionem proprii peccati, ad quam non erat necesse illud declarare: unde infert, posse pro bono communi reuelari, sicut alia secreta naturalia, dummodo ea occasione non declaratur peccatum pœnitentis.

Contraria tamen sententia vera, & communis est quam tenent Suarez, Reginaldus, Malderus, Villalobos, & alij plures, quos refert, & sequitur Diana 2. tom. tract. 4. de Sacram. resol. 111. quia ut supra diximus, non solum, quæ necessaria sunt, sed ea omnia, quæ sunt vilia, vel quæ pœnitens etiam ob ignorantiam putat dicenda esse ad declarandum suum peccatum, inane sub eodem sigillo: alioquin onerosa, & difficilis redderetur confessio; iis præsertim, qui nesciunt discernere, quæ sint omnino necessaria, & quæ possint, vel debeant omitti in confessione proprii peccati.

69.
An dicat le-
uita mate-
ria.

Ultimò dubitari solet, an in hoc peccato violationis sigilli possit dari culpa venialis ex leuitate materia: nam ex defectu aduertentia non est dubium, quod possit sæpè contingere: vt, si narrat aliquam historiam, putans non agnosci personam, quæ tamen agnoscitur, & interuenit aliqua imprudentia Confessarij, sed leuis. Item, si Prælati feruore correctionis aliquod verbum acius adiungit cum inaduertentia veniali ex notitia aliqua, quam habuerat ex confessione mediata, vel immediata. Item, si Confessarius laudans pœnitentem vtatur cum inaduertentia leui aliqua notitia, quam ex confessione peccati habebat. Et in alijs casibus similibus.

70.

Aliqui addunt casum, in quo ex leuitate materiae fit culpa venialis: quando Sacerdos dicit peccatum veniale pœnitentis, nullo modo indicans, se id scire ex confessione: quia tunc nec fit iniuria grauis pœnitenti propter materia leuitatem; neque etiam Sacramento, cum nullo modo significetur, haberi ex confessione. Hæc tamen exceptio non est admittenda: quia reuera fit grauis iniuria Sacramento: quod à posteriori constat ex eo, quod si Sacerdos diceret, se illud scire ex confessione, omnes grauissimè horrerent, & confessio venialium fieret valde odiosa: non sit autem grauior confessio ex apprehensione, sed ex re ipsa; nempe, ex eo, quod Sacerdos possit aliquando illam reuelare. Vnde, si pœnitentes sciant, posse Sacerdotem id facere, licet non sciant, illud tunc de facto facere, sola possibilitas redderet odiosam confessionem: ergo oportuit hanc possibilitatem grauius prohibere ad tollendum illud grauissimum inconueniens. Nam, licet in aliquo casu particulari nullum inconueniens sequeretur de facto; ex ipsa tamen possibilitate, si illa constaret, grauissimum inconueniens sequeretur. Sicut ergo propter hanc rationem semper est illicita fornicatio, & pollutio voluntaria, licet in aliquo casu posset vtrique nullum afferre incommodum; sic propter eandem rationem dicendum est de reuelatione cuiuscumque peccati venialis.

71.

Facilius posset admitti leuitas materiae, quando res, quæ narratur, est talis, vt sit periculum aliquod ingerendi suspicionem alicui; sed aded tenue periculum, vel aded remotam suspicionem, vt non sufficit ad imprudentiam grauem, nec ad grauem irreuerentiam contra Sacramentum. Negati enim non potest non consistere in indiuisibili obligationem non loquendi de auditis in Confessione. Quia aliquando de illis licet loquimur quando

nullum est periculum manifestationis: aliquando est clarum periculum, & est graue peccatum ita loqui: aliquando verò potest esse aded remotum periculum, vt licet melius esset tacere, & possit esse veniale loqui, non tamen sufficiat ad mortale.

Petes, an excusetur à peccato mortali Parochus, vel Confessarius audiens simul plures pueros doli capaces, vel de quibus dubitatur, an sint doli capaces. Nauarr. in Summa, c. 8. n. 13. & in dicto c. Sacerdos. n. 10. cuius doctrina mihi placet, respondet, esse graue sacrilegium. Primò, quia Sacramento vtuntur ad iocum, & risum. Secundò, quia exponit mortaliter pueros periculo reuelandi peccata sociorum. Terriò, quia est contra id, quod dicitur in c. Omnis vtriusque sexus. quod solus soli confiteatur. Quare ille abusus nullo modo est permittendus, sed grauissimè reprehendendus.

SECTIO IV.

Quomodo loqui debeat Confessarius ad vitandam reuelationem.

Errum est, debere hoc secretum seruari, ita vt nec verbis, nec etiam factis violetur, vt indicat textus in dicto c. Omnis vtriusque sexus, ibi, verbo, vel signo, vel alio modo. Debet item seruari, ita vt nec directè, nec indirectè indicetur peccatum pœnitentis: quia hæc omnia aequè redderent odiosam confessionem, & æquialenter sunt idem.

Duplex est potissima circa hoc difficultas. Prima, quomodo debeat respondere Confessarius, quando interrogatur de peccato pœnitentis; an possit dicere, se illud nescire, & quo sensu. Secunda est quid debeat dicere Sacerdos, quando non absoluit pœnitentem. Circa primam difficultatem Gabriel dist. 21. qu. 1. art. 3. dub. 1. casu 3. dixit, Confessarium interrogatum sub iuramento, & coactum ad respondendum, debere reuelare confessionem, ne sit periurus. Quam sententiam, vt erroneam, rejicit Valquez dicto art. 4. dub. 11. qui dub. 12. cum S. Thom. & omnibus alijs, quos affert, docet, posse, ac proinde debere Sacerdotem dicere, se nescire illud peccatum: & aduertit bene cum Richardo, non debere tacere; quia ipsum silentium in tali casu non leuem ingereret suspicionem. Ratio autem communis ad excusandum à mendacio in eo casu est: quia ipse debet respondere in sensu interrogationis: interrogatio autem est, aut debet esse an sciat tale peccatum ea scientia, quæ deseruire potest ad illud dicendum, de qua scientia interrogant homines, & de illa intelligi potest responsio. In quo sine causa distinguit Sotus adductus ab eodem Valquez ibi inter hæc verba, non scio; & non audiui; quasi facilius excusari possit primum, quam secundum. Sed idem dicendum est de vtroque, cum vtrumque possit ex intentione loquentis limitari ad scientiam, vel ad auditionem, de qua interrogatio fit, vel fieri debet.

Difficultas est, quando interrogans iniuste vtget, & determinat sensum interrogationis, petens, an etiam in confessione, & non vt homo; sed vt Minister Dei sciat, vel audierit tale peccatum. Palud. organ. & dist. 1. q. 3. art. 3. n. 37. & Soto dist. 18. q. 4. a. 5. determinat sensum interrogationis, non posse tunc negare: quia non restat sensus verus: debere tamen Sacerdotem non respondere, sed acriter reprehendere interrogantem. Hoc tamen alijs non placet; quia si maritus zelotypia ardens id à Confessario interroget, & hic nolit negare, eo ipso pro confesso reputabitur. Idem ceteri communiter dicunt, posse etiam tunc negare, cum quacumque

72.

An p. r. plures sint simul audiendi in Confessione.

73.

Quomodo respondere debeat Confessarius interrogatus de peccato pœnitentis.

74.

Quid si interrogans iniuste vtget, & determinat sensum interrogationis.

cumque reflexione, & reduplicatione interrogatio fiat; quos referunt, & sequuntur Suar. disp. 31. sect. 6. n. 7. & Valq. dictio dub. 12. n. 7. Quod tandem in casu necessitatis concessit idem Soto de regendo se-
cretis, membr. 3. q. 3. Et quidem, si vera esset sententia multorum, qui dicunt, excusari à mendacio eum qui profert verba in sensu, quem eadem verba facerent cum limitatione, & restrictione purè mentali, quam exterius non significant; non esset difficultas: quia semper posset Confessarius retinere illam limitationem in mente, non scio, non audini, & similia, ut possim dicere. Illam tamen sententiam alibi reieci: quia veritas propositionis vocalis consistit in conformitate eiusdem propositiōis secundum significationem externam, quam habet cum mente loquentis: illa autem propositio, si secundum se non est capax illius significationis; non erit vera ex eo quod cum aliis verbis, quae possent adiungi, posset habere aliam significationem: sicut imago Petri nō est similis Petro, eod quod simul cum alia parte, quae retenta est in mente pictoris, vel in primo exemplari, esset similis, & conformis Petro: si autem non est conformis, erit mendax, mendacium autem nullo vnquam casu licitum est, etiam ad seruandum sigillum confessionis, cum sit intrinsecè malum.

75. Ad veritatem ergo propositionis, & responsionis externae necesse est, quod voces capaces sint talis significationis, ut possit ex se eum sensum facere, licet non ad mentem interrogantis. Et quidem illae voces, non scio, non audini: & similes, si absolute proferantur certum videtur, quod possint ex se habere illum sensum, scilicet per scientiam, vel auditionem, quae utilis sit ad respondendum: sicut, qui habet vnum panem sibi omnino necessarium, verè responderet, se nullum habere, ei, qui petit panem commodatum: quia nullum habet, quem commodare possit, de quo solo ille interrogat, & loquitur. Sic enim loquutus est Christus Dominus iuxta communem interpretationem Marc. 13. quando dixit: *De illo die nemo scit, neque Filius hominis*, hoc est, illa scientia, quae utilis esset ad respondendum Discipulis interrogantibus: quia, licet Christus, ut homo, id sciret; sed secretò tamen, quod manifestare non poterat.

76. Hinc tamen infero, etiam si interrogatio excludat talem restrictionem, posse respondere Confessarium cum illa. Pro quo aduerto, voces nostras (ut suppono ex Logica) significare conceptum, & rem magis tamen directè ipsum conceptum: quia loquutio externa, qualis est vocalis, ordinatur directè ad communicandam mentem loquentis; atque ideò, qui loquitur, directè dicit: *Ego scio*. v. g. *Petrus esse in foro*, quare prius, & magis directè manifestat suam scientiam, seu mentem, & mediata, ac indirectè obiectum dictum. Voces ergo ex primatia intentione impositae sunt ad exprimendum conceptum, & mentem loquentis: unde si verba illa, non scio, non audini, & similia, imposita sunt ad significandam scientiam talem, quae apta sit ad respondendum, non potest interrogans auferre ab illis vocibus hanc significationem, ac per consequens poterit respondens usurpare illas semper in hac significatione, quam habent.

77. Neque obstat, quod posset etiam Sacerdos absque mendacio dicere: *Ego scio, ego audini tale peccatum*, quo casu loquitur de illa alia scientia. Fateor enim, voces illas posse proferri in utraque significatione, sicut quamlibet vocem aequiuocam. Ex hoc autem, quod aequiuoca sit, & possit ex hominum institutione significare, vel omnem prorsus scientiam, vel illam solam, quae utilis est ad respondendum, consequitur, quod l iniquè rogatus possit semper retinere hanc secundam significationem absque

mendacio. Sicut, si aliquis interroget, an videris canem; tu poteris negare, intelligendo de cane marino. Si verò ille vergeat, an videris canem terrestrem; tu poteris semper dicere, non vidi canem, quia adhuc poteris retinere vocem aequiuocam in significatione, cuius est capax. Sic ergo Confessarius, quamuis vergeat interrogans, an scierit, vel audierit etiam in confessione: poterit veraciter respondere, non scio, nec audini: quia sensus est: *Non scio scientia, quae sit utilis ad respondendum, me cognosco, vel audinisse etiam in confessione*, cuius significationis adhuc est capax illa propositio, cum sit imposita ad utrumque aequiuocè significandum.

Dices: Si aliquis interroget: *Vidisti canem terrestrem*; non possum ego dicere, non vidi, intelligendo apud me de cane marino; quia interrogatio abstulit aequiuocationem: ergo similiter, si interrogor, an sciam peccatum scientia confessionis, non possum dicere absque mendacio, non scio, intelligendo de alia scientia utili ad respondendum. Respondetur, negando consequentiam. Ratio sumitur ex dictis: quia voces semper, ut dixi, significant directè scientiam loquentis ultra totum obiectum, quod significant explicite. Quando ergo dico: *Petrus dixit mihi tale peccatum*, sensus est: *Scio, Petrus dixisse mihi tale peccatum*. Quando verò dico idem per has voces: *Scio, Petrus dixisse mihi tale peccatum*, sensus est reflexus: *Scio me scire, Petrus dixisse mihi tale peccatum*, ita ut semper subintelligatur significata directè alia scientia loquentis de toto obiecto significato explicite per voces. Hinc est quando interrogor, an sciam tale peccatum Petri: me verè responderet, non scio: quia hoc verbum significat etiam ex institutione hominum scientiam utilem ad respondendum, quae ego illud non scio. Si verò vergeas, an sciam scientiam confessionis, & inutili ad respondendum; respondeo etiam verè, non scio: quia sensus est: *Scio, me non scire peccatum scientia confessionis*, quae etiam est vera: quia illud primum, *Scio*, ex institutione hominum significat scientiam utilem ad respondendum, & tali scientia non scio, me scire tale peccatum, ex confessione, & quascunque reflexiones feceris, semper possum negare: quia semper ultra id totum, quod interrogas, voces meae addunt aliam scientiam de illo obiecto, circa quam tu non apponis restrictionem, & ego possum illam apponere: tu enim solum potes apponere restrictionem circa illud quod interrogas non circa illud aliud, quod loquens addit: nempe scientiam de illo, quod interrogas. Si autem interrogas de ipsa scientia, loquens addit scientiam re-dexam de scientia interrogata: quia hæc est significatio vocum humanarum, ut prius affirmant scientiam de toto obiecto ipsarum vocum.

Dices tamen iterum: Ponamus, quod interrogans præmoneat, & dicat: *Scio*, has voces habere illas duas significationes: & scio, quod tu posses cum veritate dicere: *Scio tale peccatum*, si verè illud scias ex confessione. In illo ergo sensu, in quo loquutio illa esset vera, in eo casu, interrogo, an scias illud peccatum: iam tunc interrogans videtur excludere omnino illum alium sensum, quem voces ille possunt facere: ergo non poteris absque mendacio dicere, te non scire in illo sensu. Respondetur ex dictis etiam interroganti eo modo posse respondere Confessarium, *nescio*: quia hoc verbum tunc facit sensum reflexum, ut diximus, hoc est: *Scio, me non scire tale peccatum etiam in sensu, in quo tu vis à me responderi*. Nam illud primum *scio*, restat adhuc cum significatione sua: scilicet: *Scio scientia quae utilis est ad respondendum tibi, me non scire tale peccatum etiam in sensu à te intento*. Quae propositio vera est: quia illud

illud primum, *scit*, habet hanc significationem ex hominum institutione, & interrogans non illam exclusit ab hoc, *scio*, reflexo, quod semper additur toti obiecto interrogato, nec potuit illam significationem auferre, nisi ad id, quod interrogat, ad quod ego addo aliud, *scio*, reflexum.

80. Virgebis adhuc, hanc restitutionem habere locum, quando Confessarius respondet per verbum, *nescio*, ut sensus sit: *Non scio per talem scientiam velle*, &c. non tamen prodesse, quando responderet per verbum, *scio*, ut si dicat: *Scio, Petrum non esse confessum tale peccatum*. Ad hoc enim verificandum requiritur, quod habeat scientiam aliquam de negatione talis confessionis, quam scientiam nullam habet. Si aliquis ergo ita interrogaret: *Scis, Petrum non esse tibi confessum tale peccatum*? non videretur posse responderi sine reuelatione, aut mendacio; sicut ob eandem rationem, qui non absoluit penitentem, licet non possit dicere, se non absoluisse, non tamen potest absque mendacio dicere: *Ego absolui eum*, quia nullam habet scientiam de tali absolutione.

81. Respondetur tamen, adhuc ad illam interrogationem posse dici: *Scio non mihi confessum esse tale peccatum*. Imò, si vera sunt, quae paulò ante diximus, hoc ipsum dicit, qui respondet: *Non audiui tale peccatum*. Nam sensus illius semper est: *Scio me non auduisse tale peccatum*, cum omnis propositio vocalis significet immediatè scientiam loquentis de obiecto affirmato, aut negato. Sicut ergo est vera illa propositio: *Tale peccatum non audiui*, sic poterit vera esse illa alia: *Scio, non mihi confessum esse tale peccatum*, quæ solum differt in eo, quod sit magis explicata. Differentia autem inter has propositiones, & illam aliam: *Scio, me illum absoluisse*, seu (quod idem est) *Ego illum absolui*, hæc est, quod in his obiectum affirmatum est aliquid positivum, scilicet, absolutio, quæ cum non fuerit, nullam scientiam habeo de illa; at verò in prioribus propositionibus obiectum est negativum, scilicet, me non auduisse tale peccatum, ad quod sufficit, me non habere scientiam de illo; quod verum est; quia, loquendo de scientia vtili ad respondendum, nullam scientiam habeo de tali obiecto: unde sicut possum dicere: *Scio, me non recordari quòd audiverim tale peccatum*, possum etiam dicere: *Scio, me non auduisse illud*.

82. Sed contra hoc est: quia aliud est dicere: *Ego nescio, Petrum esse in foro*, aliud verò: *Ego scio, Petrum non esse in foro*. Ad primum sufficit, me non habere scientiam, seu habere scientiam de mea nescientia; ad secundum verò requiritur scientia de ipsa negatione obiecti, seu potius scire, me habere scientiam de negatione Petri in foro: ergo similiter aliud est dicere: *Nescio tale peccatum Petri*, seu *me auduisse illud*, aliud verò: *Scio, me non auduisse*, per hoc enim significo, me habere scientiam positivam de negatione confessionis, seu auditionis talis peccati, qualem scientiam nullam habeo. Respondetur, quidquid sit de aliis obiectis: in his tamen, quæ involunt actum meum, idem est dicere: *Scio, me non amasse*, v. g. aut, non studuisse, ac dicere: *Scio, me nullam habere scientiam de tali amore*, vel studio, quia non alio modo scio negationem studii, quam per negationem scientiæ, vel memoriæ de tali operatione, quæ remanere deberet in me. Cum ergo, loquendo de scientia vtili ad respondendum, ut sæpè diximus, sciam, me non habere talem scientiam de illa confessione, sicut possum dicere: *Nescio*, seu, *Scio me nescire talem confessionem*, sic potero dicere, *Scio, non fuisse talem confessionem*, quia hoc idem est, ac dicere: *Scio, me non habere*.
P. Ioann. de Lugo, de Penitent.

illam memoriam, aut scientiam de tali confessione. quod verum est, loquendo de scientia vtili.

Dubitari solet, an Sacerdos, etiam non interrogatus, possit usurpare eiusmodi loquutiones negativas, vel affirmativas, quas diximus, posse usurpare, quando interrogatur. Negat Durand. *dist. 21. q. 3.* quia si Sacerdos diceret, se illud peccatum auduisse, diceret verum; ergo, si dicit, se non auduisse, dicit falsum: quia sunt contradictoriæ. Hoc tamen argumentum probaret, quod neque etiam interrogatus posset: quia tunc etiam affirmativa esset vera. Respondetur ergo facile, esse contradictorias, si sumantur in eodem sensu, non tamen si sumantur in diverso, provt sumi possunt, sicut omnes propositiones æquivoce, unde neque istæ sunt contradictoriæ: *Vidi canem. Non vidi canem*, loquendo in vna de terrestri, in altera de marino.

Pater Suarez *dist. a. sect. 6. n. 8.* putat veram sententiam Duranti, quando Sacerdos diceret, se nescire illud peccatum, etiam ex confessione; præsertim, quia loqui de confessione, dum de illa non interrogatur, semper generat scandalum; & est aliquod periculum reuelationis indirectæ vel suspicionis. Sed melius Pater Vasq. *dub. 12. n. 10.* cum Palud. & Soto dicit, non solum esse veras illas loquutiones, nemine interrogante, cum adhuc tunc possint retinere eundem sensum: sed etiam aliquando esse illicitas, & vitales, quando esset iusta occasio proximum ira defendendi, & liberandi ab omni suspitione.

Quomodo debeat loqui Confessarius de illo, quem non absoluit.

Hæc erat secunda difficultas supra proposita, de qua Caiet. verbo, *Confessio*, dicit, non reuelati indirectè confessionem, dicendo: *Non absolui illum*: quia possunt multæ esse causæ non absolvendi: quod sequitur etiam Armilla Contrarium tamen commune, & verum est, quod cum Navarro, Soto, & aliis tenet Suar. *sect. 6. n. 1.* licet aliqui dicant, non incurri penas iuris per tale peccatum: quod mihi non placet: nam reuelatio indirecta, qualis hæc est, eisdem penis subiacer. Fa-teor tamen id, quod omnes communiter concedunt, posse sine peccato dici, *non absolui illum*: quia non habebat materiam absolutionis. Similiter posset dicere, se non absoluisse: quia penitens incepit confessionem generalem, quam nondum perfecit, & vult altera die perficere. Item, quia interruptus fuit, & vocatus ad alium, & quando redij, non inveni illum, vel propter aliam causam similem, quæ si non reddatur, negatio absolutionis apud omnes generat opinionem, vel suspensionem vehementem de casu reservato, vel de indispositione penitentis nolentis restituere, vel relinquere occasionem proximam.

Sed, quid, si dicat: *Non illum absolui, quia erat capitosus, & amicus sue sententiæ, cuius contrariam ego teneo*? Aliqui dicunt, non esse sacrilegium. Alij id admittunt, si addat, eum non habere peccatum mortale; sed propositum rei, quæ reuera est mortalis; licet ipse putet esse licitam. Sed nec cum ea limitatione placet, quia absolutio non negatur, nisi propter indispositionem penitentis: quare, si negata est; quia nolebat acquiescere sententiæ Confessarii, supponitur, quod debebat ei acquiescere, & per consequens non faciebat id, ad quod sub peccato tenebatur.

Commune dubium circa hoc esse solet de publico peccatore, quem Confessarius non absoluit, an debeat dicere, se eum absoluisse. Caiet. dicit, quod potest

V u

potest

83. An Confessarius etiam non interrogatus possit loqui negativè, vel affirmativè de confessione.

84.

85.

Quid de peccatore penitente.

potest Sacerdos dicere: *Ego audiui illum publicum concubinarium: sed non absolui: quia non egerat publicam pœnitentiam.* Hoc tamen aliis merito displicet: quia, si erat dispositus, non erat priuandus absolutione: Alij ergo melius dicunt, debere Sacerdotem interroganti dicere: *Ego functus sum meo munere*, non potest enim absque mendacio dicere se eum absoluisse, cum illa propositio non habeat verum sensum. Si autem pœnitens falsò se iactet esse absolutum, non potest Confessarius id negare; sed solum dicat se fecisse debitum suum. Si verò pœnitens dicat se non fuisse absolutum, quia non erat dispositus: aliqui concedunt posse tunc Confessarium id etiam dicere. Sed est omnino falsum: quia nec peccata ipsa publica audita in confessione possunt reuelari, ut *suprà* diximus. Imò nec placet, quod aliqui addunt, posse Confessarium dicere: *Ipse dicit, quod ego eum non absolui*, hoc enim ipsum videtur approbare veritatem negatæ absolutionis, nisi aliquo modo constet Confessarium illud non approbare.

26.

Quando verò publicum peccatorem absoluit, quia cum benè dispositum inuenit, potest dicere se eum audisse, & absoluisse: non tamen debet dicere, se eum absoluisse à tali peccato publico, quidquid alij dicant: sed ad summum poterit dicere: *Confessus est mihi sua peccata cum magno dolore, & contritione: & ego eum absolui, prout debebam.*

An debent dari schedulam non absoluti.

Si pœnitens, cui negatur absolutio ob indispositionem, petat schedulam suæ confessionis: dicunt aliqui dandam esse: sed cum limitatione, quod non communiqueet. Hæc tamen esset reuelatio indirecta impedimenti. P. Coninch. *disput. 9. dub. 1. n. 14.* dicit, quando famuli Principis debent ferre testimonium suæ confessionis, Confessarium debere illud dare iis etiam, quos non absoluit, nec mentiri: quia verum est eos esse confessos. Cui fauet etiam Henric. *lib. 6. c. 22. n. 4.* vbi dicit expedire, quod detur schedula, etiam tempore præcepti confessionis. Addit tamen posse negari: quia non tenetur Confessarius cooperari occultationi peccati. Vnde Bonacin. *disp. 5. q. 6. sect. 5. punct. 4. n. 7.* dicit, non dandam, ne via fraudibus aperiat: multi enim improbi deciperent Parochos allato testimonio confessionis in Paschate.

87.

An sit contra sigillum schedulam negari.

Ego existimo, non esse contra sigillum schedulam negare: Confessarius enim nihil dicit, sed solum non approbat testimonio positum illam confessionem, ad quod non tenetur: quid enim, si vltus esset in schedula dicere? *Audiui, & Absolui*, &c. quod quidem absque mendacio dicere non posset de eo, quem non absoluit. Item, numquid publica meretrici perseveranti in suo statu deberet dare schedulam confessionis? Sibi ergo imputet pœnitens, si Confessarius non vult positivè eum defendere, nec etiam condemnare. Addo tamen non esse mendacium, si det schedulam: quia in ea solum testatur confessum esse. Aliquando tamen poterit habere malitiam scandali, ut si detur peccatori publico, qui non est emendatus, vel etiam occulto, qui eo modo palliat suam iniquitatem, & satisfaciunt Parochis, ac dominis, eos decipiendo sub specie virtutis. In his, & similibus non deberet Confessarius cooperari, posset tamen alicui, cui per accidens debet differri absolutio ad brene tempus, & sperat rediturum, dare illud testimonium, ne interim incurrat iram domini, vel Principis. Idem dicerem de illo, cui ex iusta causa imponitur Confessatio in Paschate, ut præparet se per aliquot dies ad confessionem generalem faciendam: cui etiam posset dare interim schedulam, quando speratur reditus, & profectus.

Quando peccatori publico non disposito negatur absolutio, si ipse postea petat Eucharistiam, neganda est. Quod si dicat: *Confessus tibi sum, & tu me absolvisi*, respondere potest Confessarius: *Ego in occulto, & secreto Confessionis facio in iuxta eam, qua iuxta, inuenio te publicum peccatorem, & non debeo sine satisfactione publica dare tibi Sacramenta*, vel dicat: *De confessione tua nihil scio: sed scio te esse publicum peccatorem, & ideo te repello à Communionem.* Quid autem dicendum sit de peccatore occulto in occulto petenti Eucharistiam, dicemus *scilicet*, *seq.*

Petes primò, an sit etiam contra sigillum dicere pœnitentiam, quam imposuit pœnitenti. Respondetur affirmativè, si pœnitentia excedat illam, quæ imponi solet in confessione ordinata de leuioribus. Quando verò illam non excederet, v. g. semel orationem Dominicam, & Angelicam, vel unum Psalmum mediocrem, aut quid simile, Henric. *loco suprà cit. c. 21. n. 1.* cum Navarro, quem affert in *Glossa*, *littera F.* dicit non esse contra sigillum, quod alij Recentiores confirmant: & videtur probabile: quia, sicut non est contra sigillum dicere, quod confessus est venialia; sic neque erit dicere, quod accipit pœnitentiam solitam imponi pro venialibus. Hoc tamen limitatem, nisi pœnitentia illa levis indicet qualitatem peccati: ut, si pœnitentia fuit oratio levis pro socio suo: quia eum leui verbo pupugerat; posset enim notitia pœnitentiæ dare suspicionem peccati levis contra socium commissi.

Petes secundò, an sit contra sigillum dicere de aliquo, qui frequenter confitetur, quod confessus sit peccata venialia noua. Distingendum poterit, si venialia, si breue sit tempus ab vltima confessione, id credo illicitum: quia breui illo tempore potuit non committere aliqua, saltem clara, & certa. Si verò tempus longius intercessit, non videtur esse contra sigillum, cum certum sit, eo tempore aliqua committi, quæ diligens pœnitens primo loco confitetur, & in eorum defectum confitetur antiqua.

Petes tertio, an sit contra sigillum de puero, de quo dubitatur communiter, an habeat vltimam rationem, dicere, quod sibi confessus est peccata venialia. Aliqui affirmant: quia de illo non est certum apud alios, quod habeat peccata venialia, cum non sit certum, quod sit doli capax. Hoc tamen videtur nimis scrupulosè dictum: alioquin neque de illo, de quo dubitatur, an sit amens, vel sanæ mentis, poterit audita confessione dicere, esse sanæ mentis, quod est incredibile. Imò ex confessione iudicat Confessarius, an sit puer capax extremæ Viaticionis, an Viatici, an sepeliendus sit ut adultus, & an pro eo offerenda suffragia. Ratio autem est: quia puer non narrat, nec dicit secreto vltimam rationem suæ Confessione: sed factis, & modo loquendi, ac discurrendi illum ostendit: quare, sicut diximus *suprà*, defectus ipsos, qui in confessione non dicuntur, sed sunt, non esse materiam sigilli, à fortiori dicendum hoc est de ingenio, de capacitate, & iudicio, quæ in ipso confitendi, ac loquendi modo manifestantur. Supposito autem, quod ille sit doli capax, non est contra sigillum dicere, quod confessus sit peccata venialia. Aliud dicerem, quando aliquis, qui vel ob mortificationem, vel ob interesse temporale se fatuum, & amentem fingit, hoc ipsum in confessione manifestaret, ut sua peccata confiteri posset: tunc enim crederem, sub sigillo contineri illud secretum sapientiæ, & status sui, quod manifestavit Confessario, narrando illud ad declaranda peccata, & committendo illud sub eodem sigillo.

SECTIO